

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA
FACULTATEA DE SOCIOLOGIE ȘI PSIHOLOGIE

APROBAT ÎN ȘEDINȚA DE SENAT
din data de 25.07.2024

PREȘEDINȚELE SENATULUI UVT
Prof. univ. dr. Anton TRĂILESCU

Avizat,

Prorector Inovare Educațională,
Prof. univ. dr. IRINA MACSINGA

Director DME,
VLAD CHERECHEȘ

RAPORT DE AUTOEVALUARE

privind organizarea și desfășurarea programului de studii
postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă

„Literația în învățământul primar – provocări și soluții”

Timișoara
2024

RAPORT DE AUTOEVALUARE

1. INTRODUCERE – DATE GENERALE DESPRE PROGRAMUL DE STUDII POSTUNIVERSITARE

Facultatea de Sociologie și Psihologie își propune să organizeze, în conformitate cu prevederile *Metodologiei de organizare, desfășurare, înregistrare și raportare a programelor de studii postuniversitare la Universitatea de Vest din Timișoara*, un program educațional denumit „**Literația în învățământul primar – provocări și soluții**” sub forma de **program de studii postuniversitare de dezvoltare și formare profesională continuă**.

Responsabilul acestui program de studii postuniversitare va fi lector universitar dr. **Cosmina Simona Lungoci**.

Domeniul de studii ISCED¹ în care se încadrează programul de studii postuniversitare este: Educație, *Formarea cadrelor didactice fără specializare pe o anumită disciplină*, cod: 0113.

Domeniul fundamental² în care se încadrează programul de studii postuniversitare este: *Științe sociale*.

Ramura de știință³ în care se încadrează programul de studii postuniversitare este: *Psihologie și științe comportamentale*.

Domeniul de studii universitare de licență⁴ în care se încadrează programul de studii postuniversitare este: **Științe ale educației**. În același domeniu, Universitatea de Vest din Timișoara are acreditate următoarele programe de studii universitare de licență: *Psihopedagogie specială, Pedagogia învățământului primar și preșcolar, Pedagogie*.

Domeniul de studii universitare de masterat⁵ în care se încadrează programul de studii postuniversitare este: **Științe ale educației**. În același domeniu, Universitatea de Vest din Timișoara are acreditate următoarele programe de studii universitare de masterat: *Consiliere și integrare educațională, Management educațional și dezvoltare curriculară, Terapii specifice ale limbajului și comunicării*.

Nivelul de calificare al programului de studii postuniversitare, conform Cadrului Național al Calificărilor⁶: 6.

¹ Clasificarea Internațională Standard a Educației (International Standard Classification of Education - Fields of education and training – ISCED-F 2013)

² Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*

³ Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*

⁴ Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*

⁵ Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*

⁶ Aprobat prin Hotărârea Guvernului României nr. 918 din 20 noiembrie 2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor (CNC), cu modificările și completările ulterioare

Programul de studii postuniversitare va fi organizat la **forma de învățământ cu frecvență**.
Limba de predare a programului de studii postuniversitare va fi **limba română**.

Contextul inițierii programului:

Organizarea acestui program de studii postuniversitare răspunde unei cereri reale a pieței formării și dezvoltării profesionale, neexistând un astfel de program de formare în mediul universitar din România, în contextul în care educația, în țara noastră, se confruntă cu o provocare majoră, și anume nivelul scăzut al literației copiilor, o problemă sistemică ce necesită soluții la nivel macro. Cunoscând importanța calității pregătirii profesorilor în vederea dezvoltării competențelor de literație, precum și rezultatele înregistrate de elevii români la cele mai recente teste PISA (2022), considerăm oportună inițierea unui program de formare și dezvoltare profesională continuă, destinat profesorilor din învățământul primar, pentru a veni în sprijinul acestora cu metodologii și bune practici pilotate la nivel internațional, cu scopul dezvoltării competenței de literație în primele clase ale școlii primare. Dezvoltarea timpurie a literației este esențială pentru a spori șansele ca rezultatele obținute de elevii noștri să intre pe un teren ascendent la evaluările standardizate din anii următori. Sprijinul susținut și bine ținut la debutul școlarității, pentru elevii care provin din familii cu un nivel de educație limitat al părinților, poate contribui la creșterea șanselor de succes școlar al acestor elevi și poate preîntâmpina părăsirea timpurie a școlii din motive de eșec școlar.

Organizarea acestui program de studii postuniversitare a fost aprobată în ședința Consiliului Facultății din data de 21.06.2024 și înregistrată cu nr. 13.

2. OBIECTIVELE PROGRAMULUI DE STUDII POSTUNIVERSITARE

Acest program *se adresează* profesorilor din învățământul primar, învățătorilor, institutorilor și profesorilor itineranți și de sprijin pentru învățământul primar.

Obiectivele programului de studii postuniversitare:

- Familiarizarea cursanților cu fundamentele majore teoretice, conceptuale, dovedite științific, ale dezvoltării literației la nivel primar și modul în care ele interrelaționează;
- Înțelegerea și selectarea instrumentelor și demersurilor de evaluare adecvate pentru a colecta dovezi privind dezvoltarea citit-scrisului în scopul fundamentării instruirii și documentării progresului elevilor.

Programul de studii postuniversitare se organizează pentru: dezvoltarea de competențe pentru mai multe ocupații din grupa de bază COR: 2341 Profesori în învățământul primar.

Programul de studii postuniversitare își propune să formeze competențe aferente unei/unor ocupații/unei grupe de bază din COR:

Competențe profesionale:

C1. Proiectarea unor programe de instruire sau educaționale adaptate pentru diverse niveluri de vârstă/pregătire și diverse grupuri țintă;

C2. Realizarea activităților specifice procesului instructiv-educativ din învățământul primar;

C3. Evaluarea proceselor de învățare, a rezultatelor și a progresului înregistrat de școlarii mici.

Competență transversală:

CT 1. Utilizarea metodelor și tehnicilor eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue.

Rezultate așteptate ale învățării (cunoștințe, abilități și responsabilitate și autonomie)⁷ ce urmează să fie dobândite de fiecare persoană care urmează programul sunt următoarele:

Cunoștințe:

R1. Descrie modalitatea de dezvoltare a unui plan personalizat de învățare pornind de la rezultatele evaluării diagnostice a nivelului de literație;

R2. Descrie strategii și activități de învățare potrivite pentru dezvoltarea anumitor competențe specifice de literație;

R3. Argumentează nevoia utilizării unei anumite activități de învățare pentru accelerarea dezvoltării competențelor specifice de literație;

R4. Explică adecvarea instrumentelor de evaluare pentru elevii din clasă;

R5. Descrie protocolul de aplicare a instrumentelor de evaluare;

R6. Realizează evaluarea nivelului de literație al elevilor respectând protocolul de evaluare (folosind instrumentele adecvate, gestionând corect timpul alocat evaluării, completând corect fișele de evaluare).

Abilități:

R7. Proiectează obiective provocatoare, realizabile în vederea implementării planurilor personalizate de învățare pentru elevii cu rămăneri în urmă din clasă, în acord cu constatările din evaluarea diagnostică;

⁷ Precizarea acestora se va face detaliat pe fiecare componentă, conform nivelului 6 din Cadrul Național/European al Calificărilor - corelate, dacă e cazul, cu competențele aferente unei/unor ocupații/unei grupe de bază de ocupații;

R8. Proiectează strategii și activități de învățare adecvate pentru accelerarea dezvoltării competențelor specifice de literație, în acord cu constatările din evaluarea diagnostică;

R9. Proiectează materialele de învățare adecvate pentru accelerarea dezvoltării competențelor specifice de literație, în acord cu constatările din evaluarea diagnostică;

R10. Proiectează activități de învățare diferențiate pentru progresul la literație al fiecărui elev din clasă;

R11. Realizează activitățile de învățare diferențiată, conform proiectării, ajustându-le acolo unde este cazul, pentru a răspunde prompt nevoilor de învățare ale elevilor;

R12. Realizează activități de învățare adecvate pentru accelerarea dezvoltării competențelor specifice de literație la elevii cu rămânări în urmă;

R13. Înregistrează și procesează datele obținute în cursul evaluării nivelului de literație;

R14. Interpretează datele obținute la evaluare atât la nivelul elevului individual, cât și la nivel de grup de elevi.

Responsabilitate și autonomie:

R15. Gestionează adecvat relațiile din interiorul grupului de elevi în cursul procesului de facilitare a învățării;

R16. Utilizează jurnalul profesional ca mod de documentare și monitorizare a impactului noilor procese didactice de dezvoltare a literației;

R17. Reflectează asupra impactului la clasă al noilor strategii și demersuri învățate;

R18. Realizează schimb de idei cu colegi profesori de învățământ primar și alți profesioniști din educație;

R19. Citește articole relevante pentru dezvoltarea literației la nivel primar din reviste de pedagogie și didactică;

R20. Își examinează propriile convingeri despre cum se dezvoltă competențele de literație la elevi care provin din medii socio-economice și culturale diferite.

3. MODUL DE ORGANIZARE AL PROGRAMULUI DE STUDII POSTUNIVERSITARE

La acest program de studii postuniversitare, **Literația în învățământul primar – provocări și soluții**, pot participa cadre didactice active în învățământul primar, angajate în funcția de învățători, institutori, profesori pentru învățământul primar și profesori itineranți și de sprijin pentru învățământul primar.

Admiterea la programul de studii postuniversitare se face pe bază de cerere și dosar de înscriere, în limita locurilor anunțate.

Programul se va organiza pe module, conform planului de învățământ.

Modulul I: Ce este literația?

Săptămânile 1-3: 8 ore/săptămână (4 ore curs, 4 ore seminar); total ore: 24

Modulul II: Cunoaște-ți cititorii!

Săptămânile 4-9: 6 ore/săptămână (2 ore curs, 2 ore seminar, 2 ore activități practice); total ore: 36

Modulul III: Țintește problema!

Săptămânile 10-15: 8 ore/săptămână (2 ore curs, 2 ore seminar, 4 ore activități practice); total ore: 48

Săptămâna 16: evaluarea: examen de absolvire: 12 ore.

*Durata de pregătire pentru realizarea obiectivelor propuse este de 120 de ore de activități didactice, echivalentul a unui număr de **10 credite de studii transferabile** (9 + 1 credit aferent examenului de absolvire), conform Planului de învățământ propus.*

Durata unui program de formare este de 4 luni/16 săptămâni.

Numărul minim și maxim de participanți pentru un ciclu sau o serie de pregătire este de: 10, respectiv 20 de cursanți.

*Partener în organizarea programului de studii postuniversitare este **Fundația Noi Orizonturi**.*

Locul de desfășurare a programului de studii postuniversitare: activitatea didactică se va desfășura în spațiile de învățământ ale Facultății de Sociologie și Psihologie din cadrul Universității de Vest din Timișoara.

4. PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT AL PROGRAMULUI DE STUDII POSTUNIVERSITARE

Planul de învățământ al acestui program de studii postuniversitare răspunde obiectivelor stabilite, cuprinzând disciplinele care oferă cunoștințele de specialitate solicitate, fiind bine structurat și adaptat la cerințele cursanților potențiali.

Planul de învățământ al acestui program este următorul:

Plan de învățământ

Nr. crt.	Disciplina	Activități didactice			Nr. credite	Forma de evaluare
		C	S	AP ⁸⁾		
1.	Ce este literația?	12	12		2	Examen

⁸⁾ Laborator/Proiect/Activități practice

Nr. crt.	Disciplina	Activități didactice			Nr. credite	Forma de evaluare
		C	S	AP ⁸⁾		
2.	Cunoaște-ți cititorii! – evaluarea literației în învățământul primar	12	12	12	3	Examen
3.	Țintește problema! – soluții eficiente de dezvoltare a literației	12	12	24	4	Examen
Total număr de ore de activități didactice/credite ECTS		36	36	36	9	
Examen de absolvire		12			1	Examen de absolvire
Total ore/credite:		120			10	

5. CADRELE DIDACTICE

Calificarea persoanelor cu atribuții de instruire teoretică și practică este prezentată în tabelul de mai jos, iar CV-urile persoanelor sunt atașate prezentului raport:

TABEL NOMINAL

privind Calificarea persoanelor cu atribuții de instruire teoretică și practică
pentru programul de studii postuniversitare:

Literația în învățământul primar - provocări și soluții

Nr. crt.	Numele și prenumele	Disciplina	Tip activitate didactică			Gradul didactic /Experiența sau funcția în domeniu	Locul de muncă
			C	S	AP		
1	Lungoci Cosmina Simona	Ce este literația?	C	S		- Lector univ. dr., doctor în Filologie, didactician, titulară a cursului și seminarelor de Didactica limbii și literaturii române în ciclul primar, în cadrul UVT, DȘE;	Universitatea de Vest din Timișoara Facultatea de Sociologie și Psihologie Departamentul de Științe ale Educației
2	Lungoci Cosmina Simona	Cunoaște-ți cititorii! - evaluarea literației în învățământul primar	C			- Membră în comisii de acordare a gradului didactic I în învățământul primar și preșcolar, membră în comisii de examinare pentru acordarea gradului didactic II în învățământul primar și preșcolar, coordonator lucrări metodicо-științifice pentru obținerea gradului didactic I în învățământul primar; organizator cursuri de formare continuă	

Nr. crt.	Numele și prenumele	Disciplina	Tip activitate didactică			Gradul didactic /Experiența sau funcția în domeniu	Locul de muncă
			C	S	AP		
						și manifestări științifice destinate cadrelor didactice din învățământul preuniversitar; -Absolventă program de masterat: Linguistique et didactique -Absolventă a Programului Postuniversitar de Formare și Dezvoltare Profesională Continuă: Calitate, inovare, comunicare în sistemul de formare continuă a didacticienilor din învățământul superior	
3	Kovacs Maria	Cunoaște-ți cititorii! - evaluarea literației în învățământul primar		S	AP	Profesor, formator profesori, dezvoltator curriculum formare, consultant educațional (național, internațional), autor program de formare <i>Toți copiii citesc</i> ; Autor resurse de didactică, prezentator regulat la conferințele europene de literație, contributor permanent la Consiliul de Lectură (rubrica <i>Cum de nu înțelege ce citește?</i>), fost colaborator al UB (cursul <i>Intervenții socio-educative în comunități defavorizate</i>). Absolventă curs <i>Advanced English studies for teachers</i> (Universitatea din Edinburgh) și <i>Educational Policy Studies</i> (Teachers College, Columbia University, NY, SUA).	Fundația Noi Orizonturi
4	Kovacs Maria	Țintește problema! - soluții eficiente de dezvoltare a literației	C	S	AP		

6. METODE DIDACTICE ȘI BAZA MATERIALĂ

Metodele și mijloacele prin care se asigură transmiterea și asimilarea cunoștințelor și formarea abilităților, dar și evaluarea și validarea dobândirii rezultatelor așteptate ale învățării sunt menționate în **fișele disciplinelor**, anexate prezentului raport.

Sistemul de notare și procedura de evaluare în conformitate cu obiectivele programului de formare (rezultatele așteptate ale învățării):

Disciplina **Ce este literația?**

Procedura de evaluare:

Curs: Evaluare de tip chestionar cu alegere multiplă (75% pondere din nota finală);

Seminar: Depunerea unui e-Portofoliu (glosar de termeni specifici literației) (25% pondere din nota finală).

Notarea se va face pe o scală de la 1 la 10, nota minimă pentru promovare fiind 5, nota maximă 10, la fiecare dintre cele 2 evaluări planificate, cea de la curs și cea de la seminar.

Disciplina **Cunoaște-ți cititorii!**

Procedura de evaluare:

Curs: Evaluare de tip chestionar cu alegere multiplă (70% pondere din nota finală);

Seminar: Evaluarea fișei sumative a elevului și a interpretării rezultatelor elevului la testul de citire adecvat; evaluare continuă pe parcursul modulului: reflexivitate, participare activă la discuții, calitatea studiului de caz realizat (30% pondere din nota finală).

Notarea se va face pe o scală de la 1 la 10, nota minimă pentru promovare fiind 5, nota maximă 10, la fiecare dintre cele 2 evaluări planificate, cea de la curs și cea de la seminar.

Disciplina **Țintește problema!**

Procedura de evaluare:

Curs: Evaluare de tip chestionar cu alegere multiplă (60% pondere din nota finală);

Seminar: studiu de caz; evaluare continuă pe parcursul modulului: reflexivitate, participare activă la discuții, calitatea studiului de caz realizat (40% pondere din nota finală).

Notarea se va face pe o scală de la 1 la 10, nota minimă pentru promovare fiind 5, nota maximă 10, la fiecare dintre cele 2 evaluări planificate, cea de la curs și cea de la seminar.

Mijloacele didactice utilizate sunt:

- a. computer portabil;
- b. videoproiector și amplificare sunet;
- c. suporturi de curs în format electronic și tipărit, pentru fiecare cursant și fiecare disciplină;
- d. Google Classroom.

7. FINALIZAREA PROGRAMULUI DE STUDII POSTUNIVERSITARE

Programul de studii postuniversitare se finalizează cu un *examen de absolvire*, care constă dintr-un *examen de certificare a competențelor profesionale/rezultatelor învățării asimilate* de cursanți pe parcursul programului, format dintr-un set de probe teoretice și/sau practice prin care se constată (se evaluează și se validează) dobândirea rezultatelor învățării/competențelor specifice programului de studii postuniversitare, cu respectarea criteriilor de asigurare a calității, desfășurat pe baza unei *proceduri de evaluare stabilită în conformitate cu obiectivele programului de formare*.

Evaluarea cursanților la examenul de absolvire se va face pe baza unui **portofoliu** ce reunește documente aferente unui studiu de caz. Examinarea va fi orală, iar notarea se va face de la 1 la 10, nota minimă de absolvire fiind 7, iar nota maximă 10.

Comisia de finalizare a programului de studii postuniversitare, avizată de decanul facultății, directorul DECIDFR și aprobată de Rectorul UVT, va fi alcătuită din cel puțin trei persoane: un președinte și doi membri. Comisia de finalizare a programului de studii postuniversitare are secretarul acesteia, care nu face parte din comisie. Din componența comisiei de finalizare a programelor de studii postuniversitare trebuie să facă parte, în proporție de cel puțin o treime din numărul membrilor, persoane din afara UVT, reprezentând piața muncii. La examen pot asista și alți reprezentanți ai pieței muncii/beneficiarilor programelor de formare profesională.

Media finală este formată din: 50% examen final de absolvire și 50% nota obținută ca medie a notelor de la examenele finale aferente fiecărui modul. Se va face media aritmetică a celor două note. Notarea se va face, pentru fiecare disciplină/modul, cu note de la 1 la 10, nota minimă pentru promovare fiind 5.

Universitatea de Vest din Timișoara eliberează absolvenților programului de studii postuniversitare care promovează examenul de absolvire un *certificat de atestare a competențelor profesionale* care este însoțit de *suplimentul descriptiv, conform modelului din anexa nr. 10 la Hotărârea Guvernului României nr. 607/2014 privind aprobarea conținutului și formatului actelor de studii care vor fi eliberate absolvenților ciclului I - studii universitare de licență.*

Anexe la raportul de autoevaluare:

- Fișele tuturor disciplinelor prevăzute în planul de învățământ al programului de studii postuniversitare;
- CV-urile tuturor persoanelor cu atribuții de instruire teoretică și practică în cadrul programului de studii postuniversitare;
- Acordul de parteneriat cu partenerul implicat în organizarea programului de studii postuniversitare.

Decan,
Conf. univ. dr. Marius Lupșa Matichescu

Responsabil program,
Lect. univ. dr. Cosmina Simona Lungoci